

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi
Sistratejik Pilan 2008-25

Sistratejik Pilan
Nezahat Gökyiğit Botanic Garden
Strategic Plan 2008-25

Takdim/Presentation/Introduction

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi
Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi

Destekler, Köstekler, Fırsatlar ve Tehditler

Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats (SWOT)

a- Destekler (Güçler):

a- Strengths:

i- Personelin hevesi ve heyecanı: NGBB'nin personeli işten yılmamakta ve hevesle çalışmaktadır. Bu heveslerinin devam ettirilmesi için meslek içi eğitime yer verilmeli ve yaptıkları için önemi kendilerine anlatılarak, topluma nasıl bir katkıda buldukları hakkında bilinçlendirilmelidir.

i- Staff enthusiasm, willingness and practical ability: the staff of NGBB are very industrious and enthusiastic to learn new practical techniques. Building on their enthusiasm, we will give importance to training as well as informing them about the importance of their work to increase their awareness about how much they are contributing.

ii- ANG Vakfı'nın desteği: NGBB'nin kurulmasında ve geliştirilmesinde, şimdiye kadar tek mali destek ANG Vakfı'nın güçlü desteğidir. Makul bütçe büyüklüklerine dikkat edilerek, Vakfın desteğinin devamı sağlanmalıdır.

ii- **Support of ANG Foundation:** the only strong financial support for establishing and developing NGBB is the ANG Foundation. Careful and reasonable budgeting has ensured their continued sponsorship.

iii- **Ziyaretçilerin takdiri:** NGBB'yi ziyaret eden ziyaretçilerin izlenimi, genelde çok müsbettir. Bahçe bakımına dikkat ederek, sunulan hizmetleri çeşitlendirerek bu müsbet izlenimin devamı sağlanmalıdır.

iii- **Enjoyment and appreciation of visitors:** the impression of visitors who have visited NGBB has been generally very encouraging. This positive impression must be maintained through careful maintenance of the garden and diversification of services.

iv- **Bahçenin kendisi:** Bir otoyol kavşağındaki, Dünya'daki ilk botanik bahçesi olarak böylesine gayri müsait şartlarda da olsa latif bir botanik bahçesi olarak kalması sağlanmalıdır.

iii- **The Garden itself:** a unique location in the largest city of Turkey and the first Botanic Garden in the world on a motorway junction.

b- **Köstekler (Zaaflar):**

b- **Weaknesses:**

i- **Eğitilmiş personel noksanı:** NGBB'nin içinde bulunduğu başlıca zorluklardan birisidir. Hizmet içi eğitim ya da uluslararası işbirliği yoluyla eğitim noksanının giderilmesi gereklidir.

i- **Lack of experienced staff:** one of the main difficulties is the lack of trained staff which can be overcome through local or international training programmes.

ii- **Su kıtlığı:** NGBB'nin içinde bulunduğu önemli bir zorluktur. Mevcut kuyular, özellikle yazın kâfi gelmemektedir.

ii- **Water scarcity:** this is a very important problem as current water resources, particularly during the summer time are insufficient.

iii- **Toprak yapısının çok iyi olmaması:** Bazık ve killi toprak bitki yetiştirmede çeşitli zorluklar yaratmaktadır.

iii- **Soil structure:** generally alkaline, clay which is not good for plant growth.

iv- **Mevcut rüzgâr:** Müspet ve menfi etkisi olan çok önemli bir sorun: Bir yandan bitki yetiştirmede zorluklar meydana getirmekte, öte yandan trafikten kaynaklanan hava kirliliğini bertaraf etmektedir.

iv- **Prevailing wind:** a very important problem with both positive and negative effects; It causes difficulties in plant growth yet helps with air pollution caused by traffic.

v- **Hava kirliliği ve gürültü:** Mevcut ağır trafiğin meydana getirdiği hava kirliliğinin ve gürültünün ölçülmesi gerekli; ayrıca yol kenarlarına hava kirliliğine dayanıklı ve/veya trafik gürültüsünü azaltacak bitkiler yerleştirilmelidir.

v- **Air and noise pollution:** The amount and effect of air and noise pollution needs to be measured. There is also a need to grow plants resistant to pollution at the edges of partitions.

vi- **Nizamiyenin zorluğu:** NGBB'ye emniyetli giriş-çıkış, otoyol ortasında bulunulmasından ötürü, güvenli değildir. Kavşağa komşu bir arazinin NGBB'ye dahil edilmesi, hem nizamiyenin konumundan kaynaklanan zorluğu hem de içinde bulunan başka zayıflıkları giderecektir.

vi- **Access & parking difficulties:** The only entrance to NGBB is directly off the motorway making exit and entrance to NGBB dangerous. The inclusion of adjacent land to the Garden would take care of this problem along with other weaknesses.

vii- **Bahçe'nin gençliği ve imkân ve faaliyetlerin azlığı:** NGBB'nin çok genç bir botanik bahçesi olmasından kaynaklanan tecrübesizlik, tasarlanan faaliyetlerin verimliliğini azaltmaktadır.

vii- **The stage of early development and few facilities:** NGBB is a very young garden with inexperience that decreases the efficiency of activities.

c- **Fırsatlar (Avantajlar):**

c- **Opportunities (Advantages)**

i- **Edinburg Kraliyet Botanik Bahçesi (RBGE) ve Kew Kraliyet Botanik Bahçesi (Kew) ile gelişmekte olan işbirliği:** Bu önemli bir avantajdır. Bu işbirliği, personel yetiştirme,

botanik bahçesi için uzman yardımı gibi konularda ve diğer sözü edilen noksanların giderilmesinde önemli bir katkı sağlamaktadır.

i- The increasing collaboration with Royal Botanic Garden, Edinburgh and Kew Royal Botanic Garden. This is an important advantage. This collaboration contributes to training staff expert support and elimination of the weaknesses reported.

ii- Aktif botanik bahçesinin azlığı: Botanik bahçelerinin azlığı, bu alanda yapılacak doğru hizmetlerin etkisini ve yankısını önemli ölçüde arttırmaktadır.

ii- Lack of active botanical gardens: The lack of active botanical gardens significantly increases the effects and influence of correct services in this area.

iii- Türkiye ve çevresinin çok zengin bir biyolojik/bitkisel çeşliliğe sahip olması: Bu zenginlik yapılacak iş ve faaliyet çeşliliğini artırarak önemli fırsatlar doğurmaktadır.

iii- The rich biological and plant biodiversity in Turkey and surrounding areas: This wealth increases the diversity of projects and activities and creates important opportunities.

3ç- Tehditler (Dezavantajlar):

d- Threats (Disadvantages)

i- Daimi bina yapımındaki kısıtlamalar: NGBB bir otoyol kavşağında yer aldığından, kapalı mekân yapımında kısıtlamalara tabidir. Bu da bir kısım faaliyetin yürütülmesini imkânsız hale getirmekte ve bir tehdit oluşturmaktadır.

i- Restrictions in constructing permanent buildings: Because NGBB is located at a highway intersection, it is subject to restrictions on closed building construction. This makes it possible to perform some activities and creates a threat.

ii- Arazinin kira süresinin kısıllığı: NGBB'nin bulunduğu alan bir otoyol kavşağı olup, Karayolları'na aittir. Arazi 2025 yılına kadar NGBB'ye tahsis edilmiştir. Oysa bir botanik bahçesi faaliyeti çok uzun yıllara gereksinim duyar.

ii- Short Lease of the land: currently the land is leased from the Road Directorate until 2025, which is a very short time span for a botanic garden.

iii- ANG Vakfı'nın gelecekte, mali desteğini aynı şekilde devam ettiremeyebileceği: NGBB'nin kurulmasında ve geliştirilmesinde, şimdiye kadar tek mali destek ANG Vakfı'nın güçlü desteğidir. Makul bütçe büyüklüklerine dikkat edilerek, Vakfın desteğinin devamı sağlanmalıdır.

iii- The ANG Foundation may not be able to sustain funding: To date, the ANG Foundation has been the only financial supporter (sponsor) of the Garden. Funding in the long-term by the ANG Foundation is likely to continue if careful budgeting coupled with reasonable expenditure is maintained.

Ana Görev

Mission Statement

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nin ana görevi, bitkiler dünyasını* araştırmak, tanıtmak ve korumaktır.

The mission statement of Nezahat Gökyiğit Botanic Garden is to explore, explain and conserve the world of plants.

Ana Görev İçeriği:

Mission Statement Context:

Merhume Nezahat Gökyiğit'in hatırasına, İstanbul halkının yararlanacağı, çevre korumada önemi olan, güzel, latif, eğitsel bir bahçe, yeşil bir akciğer oluşturan Botanik Bahçesi'nin görevi:

The mission of the Nezahat Gökyiğit Botanic Garden is to provide a "green lung" in remembrance of Mrs Nezahat Gökyiğit, for the people of İstanbul to relax in an aesthetic, horticultural, botanical and educational place with the emphasis on conservation:

- i- Dünya'daki canlılığın devamının gerçek ve tek garantisi olan bitkilerin önemi ve değeri hakkında kamu bilgisini arttırmak.
- i- To stimulate public awareness of the importance and the value of plants which are the real and unique guarantee for the continuation of Life on Earth.

ii- Dünya bitki hayatı ve Türkiye'nin zengin bitki örtüsü hakkında, bilimsel araştırmaları ve eğitimi, iyi belgelenmiş koleksiyonlar oluşturarak teşvik etmek ve bir bitki danışma merkezi oluşturmak.

ii- To promote scientific and horticultural research and training based on the rich plant life of Turkey through development and maintenance of documented collections and a plant information centre.

iii- Dünya'daki biyolojik çeşitliliği, endemik, ender ve tehdit altındaki bitkileri koruyarak desteklemek.

iii- To support the conservation of the Earth's biodiversity through the protection and sustainable use of endemic, rare and endangered plants and environments.

iv- Ekonomik ve/veya faydalı bitkilerle insanlar arasındaki bağlantı ve ilişkileri araştırmak, sergilemek ve bu konudaki biriktirilmif kltr mirasını korumak ve yaymak.

iv- To research and demonstrate the connections and relationships between economic and/or useful plants and mankind. To preserve spread collected cultural heritage in this area.

v- Gittikçe artan bir tehdit oluşturan susuzluğa ve kuraklığa dayanıklı bitkileri sergilemek ve Dünya'daki erozyonla ve lleşme ile mücadeleye yardım etmek.

v- To identify plants which will tolerate arid conditions created by the increasing problems of water scarcity, as a contribution combatting soil erosion and desertification.

Açıklama: "Bitkiler Dünyası" kavramı burada, eskiden (XX. Yüzyıl başında) kullanıldığı gibi Bitkiler Alemi'nin ierdiği, bugn ayrı alemler olduğu kabul edilen tm canlı guruplarını, yani bitki, mantar, yosun ve bakterileri kapsayacak şekilde kullanılmaktadır.

Note: The "plant kingdom" here refers to plants, fungi, algae and bacteria although the latter are now accepted as separate kingdoms.

lkmz

Our vision

"Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'ni Babil'in asma bahçeleri kadar ünlü yapmak".

"To make Nezahat Gökyiğit Botanical Garden as famous as the legendary "Hanging Gardens of Babylon".

Ülkümüzün Açıklaması

Explanation of our vision

Babil'in kralı kraliçenin memleket hasretini gidermek amacıyla, Mezopotamya'nın çölüne Babil Kulesini ve asma bahçelerini yaptırıyor, (NGBB'nin başlangıçta rahmetli Nezahat Gökyiğit Hanım'ın hatırasına kurulmuş olması ile örtüşüyor).

The King of Babylonia built the Babylon tower and gardens in the desert of Mesopotamia to ease the queen's longing for her home. This is parallel to the gardens's formation in memory of Mrs. Nezahat Gökyiğit.

Dünya'nın 7 harikasından birisi, (NGBB ile harikalar sekize çıkıyor).

It is one of the 7 wonders of the world. (With NGBB the numbers increases to 8).

Sitratejik Amaçlar, Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Strategic Goals and Measures of Success

SA.1- Bahçe: Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesini mükemmelleştirmek ve görsel letafetini ve cazibesini üstün duruma getirmek,

SG.1- The Garden: To develop and improve NGBB and to create a Garden of exceptional appeal.

- SA.1.1- Değişik vejetasyon, ekosistemler ve biyomları temsil eden bahçeler kurmak,
- SA.1.1. To establish areas within the Garden that represent different vegetation types, ecosystems and biomes.
- SA.1.2- Bahçenin sürdürülebilirliğini sağlayacak altyapıyı kurmak ve geliştirmek,

- SA.1.2. To establish an infrastructure to make the Garden sustainable.
- SA.1.3- Ekolojik döngüleri gözeten, sürdürülebilir bir bahçe oluşturmak,
- SA.1.3. To take ecological cycles into consideration and to make the Garden sustainable.
- SA.1.4- Değişik peyzaj uygulamaları yaparak bahçenin letafetini arttırmak,
- SA.1.4. To increase the Garden's visual attraction through different kinds of landscaping.

İlgili Hedefler (H) ve Başarı Ölçütleri (BÖ)

Actions to achieve the stratigic goals and Measures of Success

- H.1.1- İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti faaliyetleri çerçevesinde, İstanbul Adası'nda 18.yy İstanbul bahçesi ile İstanbul doğal bitkilerinden oluşan bir bahçe kurmak.
- A.1.1. On Istanbul Island, in the context of the Istanbul 2010 European Cultural Capital city activities, create an 18th century Istanbul mansion style garden and to showcase the native species from the Istanbul area.
  - BÖ1.1.1- İstanbul adası bahçe inşaatının tamamlanarak Mart/2010'da halkın ziyaretine açılması.
  - MS1.1.1- Complete the hard landscaping and planting projects on Istanbul Island and open to the public by March 2010.
- H.1.2- Yağmur sularının etkin olarak kullanılmasını sağlamak
- A.1.2- To collect and utilize rain water
  - BÖ.1.2- Su harcama giderlerinin azalması
  - MS1.2.1- To decrease water use expenditures
- H.1.3- Açık ve kapalı bitki üretim alanlarını arttırmak
- A.1.3- To increase both outside and inside areas for plant propagation
  - BÖ.1.3.1- Çimlenme odası kurmak
  - MS.1.3.1- To establish a germination chamber
  - BÖ.1.3.2- Fidanlık üretim alanı yüzeyini arttırmak
  - MS.1.3.2- To increase the plant nursery areas

- BÖ.1.3.4- Limonlukta tam iklim kontrolü yapmak
- MS.1.3.3- To improve climate control in the greenhouse
- BÖ.1.3.5- Bitki karantina gözlem birimini kurmak
- MS.1.3.4- To construct a plant quarantine observation unit
- H.1.4- Halkın dikkatini değişik bitkilere çekmek için değişik peyzajlar uygulamak, çeşitli görsel çiçek yastığı desenleri oluşturmak
- A.1.4- To create visually attractive bedding plant displays to show an imaginative use of a range of plants.
  - BÖ.1.4.1- Bahçedeki mevsimlik çiçek yastıklarının belirlenip ölçülmesi
  - MS.1.4.1- To measure the size of the seasonal flower beds.
  - BÖ.1.4.2- 2009-2013 yılları arasında kullanılacak çiçeklerin belirlenmesi
  - MS.1.4.2- To decide which flowers will be used between years 2009-2013.
- H.1.5- Bahçenin az, orta ve çok yoğun bakım gerektiren alanlarını belirlemek ve uygun bakım programlarını geliştirmek
- A.1.5- To identify the areas requiring low, medium and intensive care and develop appropriate maintenance care programs.
  - BÖ.1.5.1. Çim alanlarının büyüklüğünün ve bakım programının belirlenmesi
  - MS.1.5.1- To determine the areas and care programs for grass areas.
  - BÖ.1.5.2. Koleksiyon alanlarının ve çok yoğun bakım gerektiren alanların büyüklüğünün ve bakım programının belirlenmesi
  - MS.1.5.2- To determine the size and care programs for specific plant collections and areas that require high maintenance.
- H.1.6- Doğal bitki yastıklarının çoğaltılması
- A.1.6- To increase the number of native plants.
  - BÖ.1.6.1- Mevcut doğal bitki yastıklarının büyüklüğünün belirlenmesi
  - MS.1.6.1- To determine the size of the beds for native plants.
  - BÖ.1.6.2- Mevcut yastıklara yeni alanların katılması
  - MS.1.6.2- To add new beds to current beds.
  - BÖ.1.6.3- Mevcut bitkilerin bilgi takdimi levhalarıyla donatılması

- MS.1.6.3- To provide interpretation labels.
- H.1.7- Bir arboretum adası oluşturmak
- A.1.7- To develop Arboretum Island
  - BÖ.1.7.1- Arboretum adasının altyapısının bitirilmesi
  - MS.1.7.1- To complete the hard landscaping of Arboretium Island.
  - BÖ.1.7.2- Arboretum adasının Mart/2010'da halkın ziyaretine açılması
  - MS.1.7.2- To open Arboretum Island to the public in March 2010.
- H.1.8- Misafirhane, tuvaletler, ardiyeler vb bahçenin hizmet alanlarının bakım ve düzenini iyileştirmek
- A.1.8- To improve the care and maintenance of the guest accommodation, toilets, storage and service areas.
  - BÖ.1.8.1- Temiz ve bakımlı tuvaletler
  - MS.1.8.1. Regular cleaning of toilets.
  - BÖ.1.8.2- Ardiye ve depoların tertipli hizmeti
  - MS.1.8.2. The tidy and orderly storage of items.

SA.2- Bilim ve Araştırma: Bitki sistematığı, botanik, tarım, ekoloji, çevre, evrim, peyzaj, bahçe ve eğitim bilimleri araştırma faaliyetlerini arttırmak ve geliştirmek,

- **SG.2. Science and Research:** To develop and increase educational and scientific activities in taxonomy, botany, evolution, horticulture, agriculture, landscape design, ecology and environmental.
- SA.2.1- Bilimsel yayın (makale, kitap, el kitabı, broşür, dvd, vb) miktarını arttırmak,
- SA.2.1. To increase the number of scientific publications in articles, books, handbooks, brochures and DVDs etc.
- SA.2.2- Botanik, tarım ve ilgili alanlarda bir başvuru kütüphanesi geliştirmek,
- SA.2.2. To continue to develop a reference Library of botanical and horticultural books and related topics.

- SA.2.3- Botanik bahçesinin kalbi konumunda olan herbaryumu geliştirmek,
- SA.2.3. To develop the Herbarium which is at the center of the Botanic Garden.
- SA.2.4- Bitki sistematigi alanında araştırmalar yapmak,
- SA.2.4. To carry out research in the field of taxonomy.
- SA.2.5- Bitkisel çeşitliliği oluşturan evrimsel süreçlerin anlaşılması için araştırma yapmak,
- SA.2.5. To undertake research towards a better understanding of the evolutionary processes leading to botanical diversity.
- SA.2.6- Bitkilerle ilgili bilgilerin derlendiği bir bitki kütüğü/veri tabanı geliştirmek,
- SA.2.6. To develop a plant collection data base.
- SA.2.7- Küresel iklim değişikliği ile ilgili bilimsel faaliyetleri arttırmak,
- SA.2.7. To increase scientific activities relating to global climate change.

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) on Measures of Success (MS)

- H.2.1- 2015 yılı sonuna kadar NGBB’de aksesyonsuz bitki bırakmamak,
- A.2.1- By the end of 2015, every plant to have an accession number.
  - BÖ.2.1.1- Kütüğe bahçedeki bütün bitkilerin kaydedilmiş olması
  - MS2.1.1. All plants to be recorded on the data base.
- H.2.2- 2013 yılı sonuna kadar NGBB’de kimlik etiketsiz (siyah) bitki bırakmamak,
- A.2.2. All plants to have black identity labels by the end of 2013.
  - BÖ.2.2.1- Bahçedeki bütün bitkilerin etiketli olması (Salih)
  - MS2.2.1. All plants to be labeled.
- H.2.3- Kütüphanenin Türkiye ve çevresindeki ülkelerin Floralarıyla desteklenmesi
- A.2.3. To obtain the floras from all surrounding and nearby countries of Turkey for the Library.

- BÖ.2.3.1- Ülke florasının sayısının 2013 yılına kadar 10'dan 25'e çıkarılması,
- MS2.3.1. To increase the number of Floras from 10 to 25 by the year 2013.
- H.2.4- Botanikte ve bahçecilikte yeterli bir bilimsel dergi izleme yelpazesine sahip olmak,
- A.2.4. To obtain an adequate range of scientific journals in botany, horticulture and gardening.
  - BÖ.2.4.1- Botanik ve İlgili alanlardaki en az 15 derginin aboneliğini aktif hale getirmek,
  - MS2.4.1. To activate subscriptions to at least 15 journals in botany and related subjects.
  - BÖ.2.4.2- Botanik ve ilgili konulardaki kitap sayısını 2015 yılına kadar 5000'e çıkarmak,
  - MS2.4.2. To increase the number of books on botany and related subjects to 5000 by the year 2015.
  - BÖ.2.4.3- Eletronik dergilere ve makalelere ulaşmak için bilgi bankasına abone olmak,
  - MS2.4.3. To become a member of the "information bank" in order to obtain electronic journals and articles.
- H.2.5- Bütçe miktarını arttırarak konu edilen basılı ve/veya görsel malzemeyi kütüphaneye kazandırma çalışmalarını hızlandırmak ve kütüphaneye özel bağışları (ayni) çoğaltmak,
- A.2.5. To increase the speed in which relevant printed and/or visual material is added to the library through an increase in the budget and an increase in private donations to the library.
  - BÖ.2.5.1- Ayda en az 5 kitap vb bağışı almak
  - MS2.5.1. To obtain at least five donations of books every month.

- H.2.6. Herbariyumu daha iyi bina ve araştırma laboratuvarı imkânlarıyla desteklemek ve geliştirmek
- A.2.6. To support and develop the Herbarium with a larger building and research facilities.
  - BÖ.2.6.1. Yeni herbariyum binası yerinin belirlenmesi ve projelendirilmesi
  - MS2.6.1. To determine the site of and develop a project for a new Herbarium.
  - BÖ.2.6.2- Herbariyum binasının inşaatının tamamlanması
  - MS2.6.2. To construct a new Herbarium building.
  - BÖ.2.6.3- Bir moleküler biyoloji ve genetik laboratuvarı ile morfoloji laboratuvarı kurmak.
  - MS2.6.3. To build molecular biology and morphology labs.
- H.2.7- Türkiye Florası'nın yeniden yazılması programına çeşitli yollarla destek olmak
- A.2.7. To support the writing of a new Flora of Turkey.
  - BÖ.2.7.1- Türkiye Florası yazarlarının ana çalışma yerlerinden biri haline gelmek
  - MS2.7.1. To provide a center for the authors of the new Flora of Turkey.
- H.2.8- Türkiye bitkileri ile ilgili bilgilerin, halka aktarılmasını teşvik etmek, çalışmalar yapmak ve derlenecek bilgilerin geri dönüşünü sağlayacak bir kütük/veritabanı sistemi kurarak, gelecekteki muhtemel ekolojik felaketler öncesinde ayrıntılı bilgi sahibi olmak
- A.2.8. To create a data base recording information about Turkish plants to increase the publics knowledge about plants.
  - BÖ.2.8.1- Bir bitkiler veritabanı oluşturmak
  - MS.2.8.1- To establish a plant database.
  - BÖ.2.8.2- Bitki veritabanını halka açmak
  - MS.2.8.2- To make the plant database accessible to the public.

SA.3- Bitki koleksiyonları: Türkiye'nin ve Dünya'nın diğer bölgelerinin doğal bitkilerinin, iyi belgelenmiş, canlı koleksiyonlarını oluşturmak ve sergilemek,

SG.3. Plant Collections: To create and display well documented collections of the native plants of Turkey and elsewhere.

- SA.3.1- Türkiye'nin endemik bitkileri koleksiyonunu geliştirmek,
- SG.3.1. To increase the collection of endemic plants.
- SA.3.2- Dünya meşeleri koleksiyonunu geliştirmek,
- SG.3.2. To increase the oak collection.
- SA.3.3- Soğanlı bitkiler koleksiyonunu geliştirmek,
- SG.3.3. To develop and maintain the geophyte collection.
- SA.3.4- Faydalı ve ekonomik bitkiler (tıbbi ve itri; boya ve yenilebilen bitkiler) koleksiyonunu geliştirmek,
- SG.3.4. To develop the collection of medicinal, dye and edible plants.
- SA.3.5- Kuraklığa dayanıklı ve erozyon önleyici bitkiler koleksiyonu geliştirmek,
- SG.3.5. To develop the collection of dry and halophytic plants.
- SA.3.6- Bir arboretum geliştirmek,
- SG.3.6. To develop the arboretum collection.
- SA.3.7- Bahçenin eğitim ve diğer alanlarda ihtiyaç duyduğu başka bitki koleksiyonları kurmak ve geliştirmek,
- SG.3.7. To create and develop collections for educational or other NGBB requirements.

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) Measures of Success (MS)

- H.3.1. Türkiye'nin soğanlı bitkilerini bahçede yetiştirmek
  - BÖ.3.3.1.1. Koleksiyondaki temsil oranını %95'e çıkarmak
- A.3.1. To grow Turkish native bulbs.

- MS3.1.1. To increase the number of bulb species in the collection up to 95%.
- H.3.2. Bahçede halen %25 olan Türkiye doğal odunsu bitki oranını %80'a yükseltmek
- A.3.2. To increase the percentage of Turkish native woody plants from 25% to 80%.
  - BÖ.3.2.1. Her yıl en az 40 doğal odunlu bitki türü girişi yapmak
  - MS.3.2.1. To add at least 40 native woody plants to the Garden each year.
- H.3.3- Tıbbi, yenilebilen ve boya bitkileri koleksiyonunu bahçe kökenli bitkilerden doğa kökenli bitkilere dönüştürmek
- A.3.3. To increase the proportion of wild origin native plants in the collection of medicinal, edible and dye plants.
  - BÖ.3.3.1- Koleksiyondaki doğal kökenli aksesyon sayısını 000'a çıkarmak
  - MS.3.3.1- To increase the number of native accessions to 000.
- H.3.4- Endemik ve/veya tehdit altındaki bitki türü koleksiyonunu 2015'e kadar 153'den 400'a çıkarmak,
- A.3.4. By 2015, to increase the number of endangered and endemic plants from 153 to 400.
  - BÖ.3.4.1- Her yıl koleksiyona 50 tür eklenmesi
  - MS.3.4.1- To add 50 species to the collection each year.
- H.3.5. Meşe koleksiyonunu geliştirmek
- A.3.5. To develop the oak collection.
  - BÖ.3.5.1. Temsil edilen tür sayısını 28'den 70 (100)e çıkarmak
  - MS3.5.1. To increase the number of species from 28 to 70.
- H.3.6- Halen 407 olan odunsu takson sayısını 1000'e yükseltmek (2009-2015)
- A.3.6. To increase the number of woody taxa from 407 to 1,000.
  - BÖ.3.6.1- Odunsu koleksiyona her yıl 50 aksesyon eklenmesi
  - MS.3.6.1- To add 50 new species to the woody collection each year?

- H.3.7- Kökeni bilinen bir botanik bahçesi standardına uygun aksesyon oranının yükseltilmesi
- A.3.7. To increase the number of plants with known origin in the Garden.
  - BÖ.3.7.1- Aksesyonların tamamlanması
  - MS3.7.1. To give an accession number to each plant in the Garden.
- H.3.8- Bahçedeki bitkilerin teşhis oranının yükseltilmek
- A.3.8. To increase the number of identified/verified plants in the Garden.
  - BÖ.3.8.1- Soğanlı bitkiler koleksiyonunun teşhis oranının %00'dan %00'a yükselmesi
  - MS.3.8.1. To increase the number of identified bulbs in the collection from 00% to 00%.
  - BÖ.3.8.2- Diğer bitki koleksiyonlarının teşhis oranının %00'dan %00'a yükselmesi
  - MS.3.8.2. To increase the identification ratio of other collections from 00% to 00%.

SA.4- Koruma: Tehdit altındaki, endemik, doğal veya kültür bitkilerini korumak,

SG.4. Conservation: To conserve threatened endemic, native plants or cultivars

- SA.4.1- İlgili ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri geliştirmek,
- SG.4.1. To develop collaboration with national and international institutions and foundations.
- SA.4.2- Tehdit altındaki bitki türlerinin korunması için projeler geliştirmek,
- SG.4.2. To develop conservation projects.
- SA.4.3- Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı (UBSEP) hedefleriyle ilgili çalışmalar yapmak,
- SG.4.3. To run activities parallel with the National Biodiversity Strategy and Action Plan (Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı, UBSEB).

- SA.4.4- Küresel Bitki Koruma Sitrtejisi (GSPC) hedefleriyle ilgili çalışmalar yapmak,
- SG.4.4. To run activities in parallel with the Global Strategy for Plant Conservation (GSPC).

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) on Measures of Success (MS)

- H.4.1- CITES'e üyeliğin sağlanması
- A.4.1. To finalize the membership process of CITES.
- H.4.2- Türkiye'nin ve Dünya'nın tehlikedeki, ender ve özel botanik önemi olan bitkileri için bir gurbette (ex-situ) koruma alanı hazırlamak
- A.4.2. To create an ex-situ conservation site for threatened, endemic and botanically important plants of Turkey and the world.
- H.4.3- İstanbul'un ender ve/veya tehlikedeki bitkileri için sılada (yerinde, in-situ) ve gurbette (ex-situ) birer koruma alanı oluşturmak ve geliştirmek
- A.4.3. To create ex-situ and in-situ conservation sites for threatened and endemic plants of İstanbul.
- H.4.4- Egzotik, ender veya kaybolmakta olan meyve çeşitleri için bir koruma bahçesi kurmak
- A.4.4. To create a garden for the conservation of threatened, rare and exotic fruit species.
- H.4.5- Mevcut projelerin geliştirilmesi
- A.4.5. To improve the current projects.
- H.4.6- Yeni türlerin koruma programına alınması
- A.4.6. To increase the number of conservation species programmes.
- H.4.7- Küresel Bitki Koruma Sitrtejisi (GSPC) hedefleriyle uyumlu çalışmalar yapmak
- A.4.7. To run activities parallel with Global Strategy for Plant Conservation (GSPC).

- BÖ.4.7.1- NGBB'deki sıra koleksiyonundaki tür sayısının 168'den 300'e çıkarılması
- MS.4.7.1- To increase the number of species in in-situ conservation from 168 to 300.
- BÖ.4.7.2- GSPC hakkında NGBB faaliyetlerini gösteren broşür, kitapçık vb yayınlar
- MS.4.7.2- To produce a publication about NGBB's activities in conjunction with the Global Strategy for Plant Conservation.

SA.5- Eğitim ve bilgi takdimi: Doğa ve çevrenin tanıtımı ve korunması, bitkiler alemi, Türkiye'nin ve Dünya'nın biyolojik/bitki çeşitliliği konularında kamunun, kurumların bilgisini, ilgisini ve bilincini arttırmak,

SG.5. Education and Interpretation: aaaaaaaa

- SA.5.1- Eğitim altyapısını geliştirmek,
- SG.5.1. To develop the Education unit infrastructure.
- SA.5.2- Eğitim etkinliklerinin çeşitliliğini ve katılımcı sayısını arttırmak,
- SG.5.2. To increase the range of activities and number of participants.
- SA.5.3- Eğitim alanında ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirlikleri geliştirmek,
- SG.5.3. To develop collaboration with national and international institutions.
- SA.5.4- Bilgi takdimiyle bitkiler ve bahçe faaliyetleri hakkında halkı bilgilendirmek
- SG.5.4. To provide information and interpretation labels for visitors.

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) on Measures of Success (MS)

- H.5.1- Sertifika verebilen bir eğitim kurumuna dönüşmek,
- A.5.1. To become an officially recognized institution.

- BÖ.5.2.1- 2010 yılı sonuna kadar sertifika verebilen bir kurum olarak MEB tarafından onaylanmak.
- MS.5.1.1. To be a registered institution by Ministry of Education so that certificates can be given by the end of 2010.
- H.5.2- Eğitim danışma kurulunun oluşturulması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması,
- A.5.2. To develop and provide a sustainable consultation group for education.
  - BÖ.5.2.1- Eğitim danışma kurulunun görevlerinin ve işleyiş şeklinin belirlenmesi
  - MS.5.2.1. To determine the responsibilities and organization of the group.
  - BÖ.5.2.2- Eğitim danışma kurulunun üyelerinin atanması
  - MS.5.2.2. To appoint members of the educational consultation group.
- H.5.3- Eğitim etkinliklerine gelir sağlayıcı projelerin hazırlanması
- A.5.3. To prepare self-financing education projects.
  - BÖ.5.3.1- Projelerden elde edilen gelirin artması
  - MS.5.3.1. To increase the income provided from projects.
- H.5.4- Eğitim etkinlikleri hakkında araştırmaların yapılması
- A.5.4. To run research into educational activities.
  - BÖ.5.4.1- Uygulanan günlük eğitim programları hakkında öğretmen ve öğrenci görüşlerinin 2010 yılında değerlendirilmesi
  - MS.5.4.1. Until 2010, to complete research on the perceptions of teachers and students.
- H.5.5- Bahçe içinde uygulanacak, öğrencilere yönelik eğitim etkinliklerinin çeşitlendirilmesi ve bu etkinliklere katılan öğrenci sayılarının artırılması,
- A.5.5. To increase the diversity of daily education programs designed for students and increase the number of students participating in these programs.
  - BÖ.5.5.1. Keşif bahçesinde, bir yıl içinde hafta sonları uygulanacak 4 ayrı programın geliştirilmesi

- MS.5.5.1. To develop four different educational programs to be applied at weekends in the Childrens Discovery Garden.
- BÖ.5.5.2.Keşif Bahçesi etkinliklerinin her yıl içinde en az 2.000 çocukla uygulanması,
- MS.5.5.2. To apply Discovery Garden programs to at least 2,000 children eachin year.
- BÖ.5.5.3. Günlük eğitim programlarının her yıl yenilenmesi
- MS.5.5.3. To renew daily education programs each year.
- BÖ.5.5.4. Günlük eğitim programlara katılan öğrenci sayısının bir yıl içinde 10.000 çocuğa çıkartılması,
- MS.5.5.4. To increase the number of participating students to annually 10,000.
- BÖ.5.5.5. Bahçıvan çocuklar projesine her yıl en az 30 çocukla devam edilmesi,
- MS.5.5.5. To run Children’s Gardener projects with 30 students each year.
- BÖ.5.5.6. Öğrenciler yönelik yayın sayısının arttırılması,
- MS.5.5.6. To increase the number of publications for students.
- BÖ.5.5.7. Etkinliklerle ilgili bir kataloğun her etkinlik yılı başında yayınlanması
- MS.5.5.7. To publish an Educational Program Diary at the beginning of each activity year.
- H.5.6- Bahçe içinde uygulanacak, yetişkinlere yönelik eğitim etkinliklerinin çeşitlendirilmesi ve bu etkinliklere katılan öğrenci sayılarının arttırılması,
- A.5.6. To increase the number of educational facilities designed for adults and participants.
  - BÖ.5.6.1. Bahçıvanlık kursunun bir yıl içinde en az 2 kez tekrarlanması ve toplamda en az 24 katılımcıya ulaşılması
  - MS.5.6.1. To run Certificate in Practical Horticulture Courses (CPH) at least twice a year and with at least 24 participants each year.

- BÖ.5.6.2. Turlara katılanların sayısının artırılması
- MS.5.6.2. To increase the number of participants on Garden Tour programs.
- BÖ.5.6.3. Etkinliklerle ilgili bir kataloğun her etkinlik yılı başında yayınlanması
- MS.5.6.3. To publish an activity and Course Diary at the beginning of each activity year.
- H.5.7- Bahçe içinde uygulanacak öğretmenlere yönelik eğitim etkinliklerinin artırılması.
- A.5.7. To increase the number of teacher training programs.
  - BÖ.5.7.1. Öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesi
  - MS.5.7.1. To develop teacher training programs.
  - BÖ.5.7.2. Öğretmen eğitim bir yılda en az 40 öğretmenle bu etkinliklerin uygulanması
  - MS.5.7.2. To reach at least 40 teachers to participate in these training programs.
- H.5.8- Bahçe personeline yönelik mesleki eğitim programlarını çeşitlendirmek ve arttırmak
- A.5.8. To increase the number of in service training courses for garden personal.
  - BÖ.5.8.1- Personele yönelik kurs sayısının artması
  - MS.5.8.1. To increase the number of in service courses for personal.
  - BÖ.5.8.2- Personele yönelik kurslara katılan personel sayısının artması
  - MS.5.8.1- To increase the number of personal who participate in service training courses.
- H.5.9- Ulusal kurum ve kuruluşlardan MEB, üniversiteler, diğer botanik bahçeleri ve arboretumlar, çevre konusunda çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla; uluslararası olarak BGCI, RBGE, Kew Gardens ve diğer botanik bahçeleriyle olan ilişkilerin geliştirilmesi

- A.5.9- To improve the relation/cooperation with national institutions like MEB, universities, other botanic gardens and arboretums, non governmental organizations and international institutions such as BGCI, RBGE, RBG Kew and other botanic gardens world wide.
  - BÖ.5.9.1. 2010 yılı içinde Türkiye botanic bahçeleri eğitim etkinliklerinin, ziyaretçi öğrenci sayılarının toplandığı bir raporu oluşturmak.
  - MS.5.9.1- To prepare a report to include the number of activities in Turkey's botanic gardens and the number of students who participate in these Gardens.
- H.5.10- Bahçede bulunan koleksiyonlarla ilgili genel bilgi takdimi etiketleri hazırlamak ve geliştirmek
- A.5.10- To prepare and improve the interpretation labels about the garden collections.
  - BÖ.5.10.1. Bahçede bulunan her koleksiyonun bir genel bilgilendirme levhasının bulunması,
  - MS.5.10.1- To provide interpretation boards about each collection of the garden.

SA.6- Sosyal Faaliyetler: NGBB'nin, sosyal faaliyetlerini çeşitlendirerek toplumun daha geniş kesimleriyle bağlantı oluşturmak ve böylece NGBB'nin benimsenmesini, gözdeliğini, etkinliğini arttırmak,

SG. 6- Social activities: To form a connection with a wider society through various social activities, thereby increasing the influence, recognition and popularity of NGBB.

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) on Measures of Success (MS)

- H.6.1- Kamu yararına bir kuruluş olduğumuzun bilinci ile vatandaşların Vakfımıza ve Bahçemize daha fazla bağışta bulunmalarını teşvik edici çalışmaları arttırmak,

- A.6.1- By informing the public about the charitable status of the ANG foundation, thereby increasing the number of potential support activities and encouraging donations.
  - BÖ.6.1.1- NGBB etkinlik programına yapılan sponsorluk ve bağış gelirin artması
  - MS.6.1.1- To increase the income of Garden by providing sponsorship and donations towards NGBB activities.
  - BÖ.6.1.2- NGBB ile ortak çalışmalar yürüten diğer dernek ve vakıf sayısının artması
  - MS.6.1.2- To increase the number of Foundations and Associations collaborating with NGBB.
- H.6.2- NGBB'de gönüllü faaliyeti için gereken organizasyonu sağlamak,
- A.6.2- To provide an organization for Volunteer facilities at NGBB.
  - BÖ.6.2.1- Gönüllülerin kalıcılığını, bahçeye uzun süreli ilişkisini sağlayacak yıllık iş programlarının çıkarılması,
  - MS.6.2.1- To provide sustainable annual long term working programs for Volunteers in the garden.
  - BÖ.6.2.2- Programlara katılan gönüllü sayısının artması,
  - MS.6.2.2- To increase the number of volunteers.

SA.7- Kaynak Geliştirme: NGBB'nin, gelir getirici faaliyetler geliştirerek ve israftan kaçınma tedbirleri alarak, kaynaklarını geliştirmek,

SG.7.- Kaynak Geliştirme: To improve the financial sources of NGBB by improving income from projects etc. and taking measures to avoid waste.

İlgili Hedefler ve Başarı Ölçütleri

Related Aims (A) on Measures of Success (MS)

- H.7.1- Botanik bahçesi konularına giren bahçe, fidancılık, peyzaj, eğitim, yayın ve danışmanlık faaliyetleriyle gelirleri arttırmak,

- A.7.1- To increase income by publications and consultancy in propagation and nursery activities, landscape design, education, science, etc.
  - BÖ.7.1.1- En azından birkaç kalem faaliyette kârlı duruma geçmek
  - MS.7.1.1- To make a profit from at least some activities.
- H.7.2- Bahçe bütçesine katkıda bulunacak şekilde gider azaltıcı tasarruf tedbirleri almak,
- A.7.2- To take measures to decrease unnecessary waste of money thereby supporting the NGBB budget.
  - BÖ.7.2.1- Bitki, kitap ve dergi vs. satışının düzenli hale getirilmesi
  - MS.7.2.1- To organize the sale of plants, books and journals.
  - BÖ.7.2.2- Halka yönelik, bitki bilgisi ve resimlerini, çeşitli yollarla (klasik veya elektronik ortamda) yapılan yayınlardan gelir artışı sağlamak
  - MS.7.2.2- To increase income provided from the sale of publications.

Time Base:

This Master Plan will be in use until the end of the current lease which expires in 2025 with revision every five years in 2008, 2013, 2018 and 2023.

Prof. Dr. Adil Güner
Director
Nezahat Gökyiğit Botanic Garden

A. Nihat Gökyiğit
Chair
A. Nihat Gökyiğit Foundation

April 2008.